

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Amor in simpliciorem ætatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Οὐδὲ μάλιν παλαμας κατέχῃ δελφίνα κῆ ἀνθῶ,
τῆ γδ μὲν γαῖαν, τῆ δὲ θάλασσαν ἔχῃ.

Non temere quippe illum una manu Delphinum, altera flores continere: utpote qui sit hinc terre Dominus inde maris. Est & in numo M. Agrippæ L. r. cos. III. Neptuno reduci signum si. c. cuius in quo Neptunus læva tridenti alte inniitur, dextera vero Delphinum porrigit. In Q. Nasidii numo navis est cum stella & velo pleno, ab altera parte caput, tridente ab occipito posito, infra Delphinus est, inscriptio, NEPTUNI: quod tutam Q. Nasidii navigationem Neptuni beneficio peractam indicat. Tam igitur ex iis, quæ dicta sunt, Delphinum ante omnia maritima Neptuno sacrum iustissimum, quam reliquarum etiam aquarum symbolum, ex celebri Corinthiorum signo apud quos iam fuit, in quo Neptunus æneus situs erat, sub cuius pedibus Delphinus aquam effundebat. Sed et cum hæc multa sint, hæc de Neptuno dicta sufficiant: si modo id addidero, quod per Neptunum vice versa, unusquisq; etiam piscis accipitur, ut apud Navium: *Coquus edit Neptunum, Venerem, Ceterem*: hoc est, pisces, olera, panem: ubi advertendum Venerem hortis præfici.

VELOCITAS. CAP. VII.

r lin. ubi supra.

Est & illud præcipuum ex Delphino significatum, ut sit velocitatis indicium aut mirifice agilitatis. Constat enim unicuiq; maris accola, quanta se velocitate Delphini jaculentur: quæ cum referatur, incredibilis habetur iis, qui non spectarint. Est autem dubio procul velocissimum omnium animalium tum aquatilium tum terrestrium: quippe qui malos etiam navigiorum majorum superstant, perinde ac sagittæ pernices, ut apud Aristotelem habetur, ἀπάντων δοκεῖ εἶναι ταχέστερον τῶν ἐν ὀνόδω κῆ τῶν χερσαίων, κῆ ὁ Φάρον πλοίων μεθ' ἑαυτῶν ἰσθῆς. De agilitate vero, qua maris præditus est, proverbium emanavit, *Delphinum nare doces*, si quis imperitus peritissimum instruere aggrediatur: perinde ac illud, *Sus Minervam*: quod eruditissime Præsul, in me forsitan non immerito retorseris, qui de iis ad te scribere cœperim, quæ tu longe me plenius & melius alios docere possis. Nam & illud nosti, Nemeis, Milesiam saltu perniciosissimum Delphino assimilatum à Pindaro.

Δελφίνα κῆ χερσῶν διδάσκῃ

CITA NAVIGATIO. CAP. VIII.

In navigatione autem cum celeritas in primis expetatur, non incongrue Delphinus est navigandi signum: sive quod ipsi naves obviam factas comitentur, & quodam gratulationis affectu choros circumducant. Ab ea vero sulcandi maris facilitate qua Tyrreni plurimum olim claruere, quæ præcitantem exercentes universo fere orbi terrori erant, Delphino cognomentum in Græcorum fabulis adepti sunt, cum præsertim Pelasgi referente Mirsilio, Crotone occupata, Tyrrenam etiam regionem invassent, in qua diutius cohabitantes nauticam didicere. Habiti vero inter piratas etiam Pelasgi, unde nationibus reliquis invidia plenum erat eorum nomen, idque apud Maronem semper ad contumeliam ponitur.

MATURITAS. CAP. IX.

Pervulgatum vero illud est, quod mature agendum significat, si Delphinus anchoræ vel alligatur, vel, ut veteres fecerunt obvolvatur, uno contationem, altero celeritatem significans, que simul juncta, invicemq; temperata, maturitatem faciunt: & quod Horatius nit, *Et propinque est obvolvite*, indicant id Græci ἀεὶ δε βεβηθέως enunciarunt. Sunt quid hieroglyphici huius inventum Augusto tribuunt, quod & adagium & signum huiusmodi solitus sit identidem repetere. Habetur ea species, qua Delphinus anchoræ se circumvolvitur, in Titi Vespasiani numis. Sed forte non displiceat huiusmodi significatum trahere, quod in numo quodam æreo apud Maffios inspexi Romæ. Bove humana facie personatum, supra quem Delphinus imminet: per hunc enim celeritatem, per Bove tarditatem intelligimus, quæ illius animalis propria est. Actionem vero ex humana facie colligimus, quod hominum imprimis sit res gerere; quamquam de Bove larvato alibi.

Augusti numus & Titi.

AMOR IN SIMPLICIOREM ÆTATEM. CAP. X.

Plin. ibid. lib 9. c. 8.

Invenio etiam ex Delphini simulacro amorem in simpliciorem ætatem significari, quem puerilis ætatis amasium non uno exploratum est exemplo, qualia ab utroque Plinio referuntur: ut non

A immerito tot in numis Delphinum cernere sit ab alato Cupidine frænatum. Et Veneris statuas ple-
rasque vidimus, quibus adsculptus est Cupido, qui vel Delphino infideat, vel alio quoquo modo re-
gat eum apprehensum.

GRATUS ANIMUS. CAP. XI.

N^Eque tamen ea pro fabulis habenda, quæ recitat Pausanias, qui grati animi signum in hoc ani-
mali se vidisse in Poroselene Joniæ urbe testatur: inclamatus enim à puero, properare ad eum
solebat, subiectoq; dorso ei, si adhibuisset, ad vecturam sese accommodabat: propterea quod ab eo
redemptus piscatorum manus evaserat, curato etiam vulnere quod illi fecerant. Ab Egefide proditum
ait Plinius in Jalyso Rhodiorum urbe Hermiam puerum Delphino longa consuetudine vecta-
ri solitum per fluctus, sed subita mox procella superveniente demersum. Idemq; Naupacti etiam ac-
cidiisse, ut Theophrasto est literarum monumentis traditum. Admiratur Plutarchus tantam anima-
lis istius humanitatem, siquidem non educatione, veluti Canes & Equi, non ulla alia necessitate, velut
Elephanti Pantheræque & Leones ab hominibus liberati, sed genuino quodam affectu sponte sint
B humani generis amatores: ideoque Crocodilorum hostes infensissimi, propterea quod Crocodilus
humano semper generi insidiatur, atq; ita ipsa naturæ repugnantia inimicitias generat.

Lib. 9. c. 8.
hæc omnia

NEQUITIA. CAP. XII.

P^Hysionomici sane lascivios & petulantes eos in primis indicant, qui simum, ut Delphini, na-
sum habeant: proptereaq; Socrati nequitia, quam ex ipsa facie præ se ferret, vitio data est, quod
ita se natura affectum inficias non ivit: cæterum se naturam continentia domuisse, id quod etiam
Plato in Symposii sine multis argumentis testatum facere est aggressus.

ADULATORUM INFIDELITAS. CAP. XIII.

N^On præteribo hic quod Socion Philosophus ait Delphinum adulatorem esse, qui ciborum reli-
quias, quæ à navigantibus affatim in mare projiciuntur, allecti comiterq; accepti saturatique,
natantes quamdiu affatim unda subest ac suppetit officiose comitantur: in siccum vero litus nun-
quam excedunt. Sic adultores, quamdiu tranquillitas affulget, permanent, amicos in hoc vitæ cur-
su dum plana faciliaq; & prospera omnia sunt, adeunt, deducunt, colunt: cum vero scrupua diffici-
liaq; acciderint, statim abscedunt, de quibus Horatius noster:

Adulato-
rum natu-
ra.

At vulgus insidum & moretrix retro
Perjura cedit: diffugiunt cadis

Cum sece siccatis amici,
Ferre jugum pariter dolosi.

Carm lib. 1
Od. 35.

GIBBEROSI. CAP. XIV.

V^Ulgo vero usurpatum, ut gibberosos Delphini cognomento notemus. Et antiquissimus author
Pacuvius animalia hæc Incurvicervicum pecus appellavit. Sed & gibba suum habet significa-
tum: utpote quæ futurorum indicium sit, ut apud Tranquillum aruspices Domitiani gibbam per so-
mnium sibi accessisse visam interpretati sunt. Et quoniam pars est prudentiæ, futura prævidere, gib-
berosos ajunt omnes affutos esse, multaque pollere sagacitate.

Gibba fu-
turorum
indicium.
Et repandi
nostrum
Sueton. Do-
mitiano. c.
25.
Horat. de
arte Poe-
tica.

IMPURI AMORIS SATIETAS. CAP. XV.

M^Axime vero mihi natura ipsa per Delphinum philosophari videtur, quem terra procul, adeo
violentum, pernicem atque agilem esse juserit, eundem autem simulatque terram attigerit,
vix in arenam exceptum confestim emori: unde dixerit Horatius de re maxime absurda, contraria,
& sibi valde repugnanti, Pingit Delphinum in sylva. Ita impatiens est animal hoc terreni soli. Adagi-
um vero est in eos, qui magnum aliquid polliciti, minimum præstiterint, *ἄλφιον ἐν χερσὶ βία*.
Quæ quidem eo spectant, ut cum amorem ex Delphino significari ostenderit, eatenus amorem
omnia virtutis experimenta præstare admoneamur, quatenus terra procul in alto sese exercet, &
in sublime sapius sese coelum versus, marinæ undæ purificatione expiatus, ac sereni tantū aeris affe-
ctor ejaculatur. Terra autem & animalia terræ addicta, uti Serpentes, Sues, & alia quædam, volun-
tariæ mollitudo, sinis indicia sunt, tum ipsam rei venereæ spurcitiem innuunt, quo simulatq; Delphinus
T t accesse-

Horat. de
arte poetic.
Vix Delphi-
ni in term.